

HETI JEGYZETEK

Irja: (d. i.)

Istenkáromlásért

Ittétek el a napokban a marosvásárhelyi törvényszéken egy fatusi molár. Egészen mindegy, hogy mi a foglalkozása s még az sem számít, hogy fatusi, vagy városi az a férfi, vagy asszony, aki törvény elé kerül ilyen bűnökért. De örömmel jegyezzük fel az eseményt, hiszen ez azt mutatja, hogy a keresztény világnézet már a gyakorlatban is kezd meggyöngyözni s ennek következtében emberi névelésben részesebbé válik Isten. Eddig bűn volt a csúls, lopás, sőt eltiltélkés és ma is eltiltélkés a vállaltat beszéletsértésért, de soha nem szóltak bele a világi törvények az istenkáromlók polgári díjazásába. A legújabbak közmondásoktól rengett sokfelé az ucca, a kórcsmák és minden más nyilvános hely. A családokban is elvárták, hogy az átkozott betegség és magával ragadta nem csak a férfiakat, de sok helyen az asszonyt is. Mit tanulhattak volna most a gyermekek azután, mint színtlen káromkodási? De ezt nem tartottuk bűnnek, ez nem volt beszéletsértés, nyugodtan, legfennebb a jobbértésük megbotránkozásával nettük tudomásul, hogy Isten úgy szidalmazott, olyan szabadon illetik trágár szavakkal, mintha földünket nem Ő teremtelte volna s nem volnaik kötelesség iránta imádság tételkel a legnagyobb tiszteltre és hála.

✱

Falragaszokon kezdtek hirdetni

Később, hogy a káromkodás lea-csonyítja az embert s alig egy éne új szöveg jelent meg a hirdetőszalpokon és kerítésen: magyar földről ne szálljon káromlás a magyar égbe! A lelkészek fedő és intó szavát átvette a harsogó híreces és beült a káromkodás elleni küzdelembe a plakat. Most pedig már törvényszéki ítélet bélyegzett meg egy káromkodót. S hogy nem kezdtek korábban a törvény szigoránál előzőni a káromkodókat, annak részben az volt az oka, hogy a libe-

rális kornak kisebb gondja is nagyobb volt annál, hogy ilyen kérdésekkel foglalkozzék. Ara igenis számtalan ítéletet hoztak, hogy például a zsidót nem szabad lezsidózni, nem szabad faji önértéket megsejteni. Remben van, de ugyanakkor eszik ógában sem volt Istenünk nevét legalább olyan éber figyelemmel védeni, mint bármelyik idegen fajtát. Sőt, éppen az idegenek mentek odáig a belső bomlásolásban, hogy tréfákkal, mesterségesen gyártott közmondásokkal állandóan azt hirdették, hogy a magyar káromkodik a legtöbbet a világon s hogy messze földön híresek vagyunk erről az ócsányi tulajdonságáról. Az idegen uralkodnak kellett jönnie, hogy megamijuk: bizony nem mi vagyunk hála Istennek a káromkodás világhajnokai, hanem elyomóink, pedig éppen az előbb említett bomlasztó propaganda sokot tett annak érdekében, hogy minél többet káromkodjunk, minél jobban elragaszkodjunk Istenről s minél inkább leljasszoda, gyengyjünk erkölcsünkben.

Soha jobbkor nem hangzott még el ilyen törvényszéki ítélet s az egészben csak annyit róhatunk fel közéletünk hibájánál, hogy hírszolgyalató szerveink sokkal nagyobb lelkesedéssel álltak fel például a budapesti vasdorozogó gyilkosság minden részletét, mint ezt a példánutató eseményt. Pedig egy kétszemélyes címét ez is megérdemelt volna!

✱

Háborús célokra!

beszélnek az angolszászok s annyi templom, múzeum, iskola és kórház elpusztítása után a földdel egyenlővé tették a híres mőcsinai apátság épületeit is. Méretetlen értékű könyv, régi kézirat és régi szavak művészetének sok emléke pusztult el ebben a kolostorban is. Azt hírszolgálták, hogy a németek megszűnték a kolostort s valószínűleg erőltettségig fejlesztették. Ine, ezért kell az angolszászoknak „megvédeniük” a kultúrát és embe-

riességet. Most erről a bombázásról az amerikai United Press tájékoztatója, Popper a következőket írta:

„Egy Cassino feletti megfigyelő állásból figyelte szerdán a Benedek-rendi kólostor bombázását. A közelben tud leg nem volt sem német sem német ágyú. A repülőszázal támadták a Monte Cassino négy hullámban és fél 10 órá kezdett dobálni kolostorra bombaterhüket, úrméretű bombák, amelyek közül a velem együtt lévő több mint húszra becsülték pótlak be a kolostorba és elbották az építmény kapuját, lenk eső sarkán. Az egész körül egy zeg-zugos felmármarsadt. Sok bomba csapódott kolostor körüli terepen meg az amerikai állásokba is, amiből csapataink korábban voltak. Egyetlen légydelés nem sem felett a bombázást gyújtózat sem figyelem meg a repülőket utolsó hullámban szavontul, az amerikai fő megsemmisítő tüzet nyitott lastorra. Látni lehetett, hogy az amerikai csapatok be egy. Az amerikai útegek csak később gyújták át tüzükkel a város szélére.”

Ebből világosan látható, a békés kolostort minden ok nélkül csak a vandál pusztításaim parancsára lötték rombolózá a brittek. És ha valék eddigi telkedt volna ellenségeink s légyének ezmei akapjában, meggyőződhetem arról, hogy mennyire hungosztja keresztényét, — aki egyszer szövetségelt az istentagadó bolszevizm — maának is a legújabbárverekkel kell elpusztítania semot, kolostort, sőt magát a Vatikánt is. Mint ahogy az a szászok teszik ezekben a napo-

„Magyar Nép”-et terjeszt magyar kötelesség!

Petőfi Sándor életéből

A szülők és a gyermek

Költőnk atya szorgalmas, dolgos ember. Luteránus vallású. Ki akar megérteni a szégyenségből. Örökké trevez. Eleven eszű, bőbeszédű, de rughatatlan is, indulatos és makacs. Még azazdi mézszárosgegő, amikor megakad szeme egy szívós szorgalmú, csendes, szelíd csemedléron, egy földhözragadt cizmadia lányán A „székálló legény” szerenésen választ, amikor ezt a leányt teszi el feleségül. Ilyen segítőhársra van szüksége, aki engedelmesen hajlik meg akaratára előtt és kifogástalanul tartja házatját. Előbb cabadszállásra költöznek a fiatal házaspár, onnan Kiskőröse. Öt évi szabadság után itt születik meg első gyermekük, Sándor, az 1823. esztendő első órájában.

A csecsemőt még aznap megkezezik, mert a bába attól tart, hogy a szokatlanul gyenge csöppség nem is marad életben. Az asszonyi aszetartás, a legősibb közönség hírvői közlik a hírt a faluban, természetesen a fiatal anyának kijáró örendzettel, akit mindenki becsül s most dédelget. A csöppség pedig épp fejlődésnek indul, s huszonkét napos korában átkerül szüleivel Fegyvárára. Így kezd meg csecse-őkorában vándorlását. Fegyvára azdag község. Búcske kiskunok laknak benne, kissé gögösek is jó módok, hatalmas határak miatt. „Itt születtem én ezen a tájon” — dalja a költő, amikor már huszonöt van a vállán. Lelke születésének előben ez a helye. Itt tanul meg írni, beszélni, játszani. Teljesen német magyar szóra tanítja a környezet, a szomszédos Fazekas-, Törli-, arga-család apraja-nagyja, a falu, táj.

A kis fiú eleven, beszédes. Egész ap játszik, ugrándoz, fecseg s megmulattatja környezetét. A családi asztalnál csöndben kell lennie, miért aznál áll boaszút, hogy aztán akkor is néma marad, amikor már szólhatna. Nagyon érzékeny már oszt is. „A játékban ügyes és mesés. Inas lábai gyorsan viszik kar-

csu, vékony termetét: a versenyfutásban mindenkit megelőz.” Kitémő labdázó, de balkezes. É miatt csifolják, s erre nem labdázik többet. Elhúzódik a játéktól egészen. Szeret a kovácsműhely előtt szemlélni, s természetesen első gyermeki vágya, hogy kovács akar lenni.

Atyjának azonban nagy tervei vannak vele. Külső darabossága alatt szerető apai szív rejlik. Az örökös tervezgető már elrendezte magában, hogy fiát kiemeli a nehéz életből. Ha lehet a kisebbit fiút is, Istvánt. Van már módja hozzá. Bérlí a városi mézszárszéket. Ez már rang és mód. A bérléhez 85 hold és 25 hold szántóföld tartozik. A városi csordában 120 ökröt tarthat. 1826—1830 közt 5210 forintért vásárol ingatlanokat. Fiát szép ruhában küldi az első iskolába, ahogy a többi jómódú magyar. Az iskolákkal is spekulál, mint gazdaságával, tanyáival, szőlőivel. Mindig jobb iskolába akarja járattatni a fiát. Előbb elküldi Kecskemétre, Szabadszállásra, végül a tudomány Sárszentlőrincére, ahol luteránus al-gimnázium van. Itt 12 forintot fizet Sándor havi ellátásáért, ami nagy pénz akkor, de a már Szabadszálláson lakó apa könnyen megteheti, vagyona egyre gyarapszik. Már nagybérli. Az ercsi mézszárszéket is bérlí, amelynek évi bevétele 15.000 forint. Újabb és újabb kert, szántó, szőlő kerül a birtokába, még egy szárazmalom is. Már nemcsak tehető, hanem vagyonos is.

Nem gond tehát, hogy a fiát a sárszentlőrinci legszebb és legjobb háza adja, a jegyzőék családjába. Hármannak van egy háromablakos utcái szobában. Két társa úrfiú. Az iskolában padtárs is nemes úrfi, Sass István, legjobb barátja. A rokonszenves és kedves Sándor a jegyzőék kedvence. Úrfiúnak számít apja vagyona miatt is, — de meg van is az apának valahol nemesi armálisa, amelyre gondol is néha, merthogy nagyon is van már hozzá. A kedves, boldog időt sem zavarja. Sándor kitémő tanuló. Egyre-másra jön-

nek a finomságokkal teletömött csomagok is, „a legszeretőbb anyja” készítményei. Jómaga is többször ellátogat szeretett fájhoz, pedig nem szívesen mozdul el hazulról. Sándornak minden évszakra van egy-egy szép és jó ruhája. Meghívják Borjád községbe, ahol Sass István édesanyja a fia barátját „nem győzi becsúzni”. Mindenütt szeretik. Mindene megvan, amit csak kívánhat. Még a jegyzőék kisleánya, Hittig Amália is terelgeti Sándor boldog sárszentlőrinci évére a rózsaszínű bárányfelőket, viszonzva a gyermek rokonszenvét. Kinyílik hát a máskor menekülő lélek. Az otthon zárkózott és mogorva fiú itt vidám, eleven, beszédes. Első tanuló és első játzó, Boldog.

Akaratlanul is fogódzik lelkünk ebbe a boldog időbe, 1831 ősztől 1838 nyaráig tart, mert tudjuk, hogy költőnk életútja egy-kettőre zord tájakra fordul. Ezt a boldog helyet „a legszeretőbb anyja” választotta ki fiának, legalább is ő vitte oda és helyezte el. Ez a költő első mennyországa... s talán a legszebb is”. De már megvan az apai elhatározás, a fiúnak német szóra Pestre kell mennie az evangélikus, majd a piarista iskolába, tizedes korában. A mennyország kapui bezárulnak. Elfelejtheti a költő ezt az időt? Tizenhárom év múltán ötször is említi és siratja őtféle változatban.

(—a)

Gondoljon hónap hozzá-
tartozójára s rendelje meg
számára a

MAGYAR NÉPET

A MAGYAR NÉPET

akár a laktanyába, akár
a fronta elküldjük nek

Egy kis történelem

Az agyagfalvi rét

Székyoldvarhelyi országútán, Eögsz és Agyagfalva között terül el az agyagfalvi rét. Ezen a ma már ismét békés, csendes mezőn hajdan nevezetes dolgok történtek.

Az agyagfalvi rétnek 1506-ban az öt székyeli szék nemesei gyűlése öszse Gyergyói László Andrási vezetésével és itt alkották meg a híras agyagfalvi székyeli alkotmányt, a konstitúciót. Ebből a székyeli törvénykönyvből ma is örökérvényű igazságok vonhatunk le. Legfőbb parancsa ennek a könyvnek a hazaszeretet. Ebben az ősi alkotmányban is kimondják a székyeliek, hogy a székyeli nemzetet elárulja, az örökös szöműsségek a Székyfalvától, ingóságát koboztassanak el, földjéiket pedig vagy a rokonok vagy a jó szomszédok örököljék. A székyeli tehát már akkor nem akarta véreinek elfognani azt, aki ámbár merre bocsájtani nemzete létét, sőt maga és faluja bocsájtotta.

Az 1506-os agyagfalvi alkotmánynak irodalmi nevezetessége is van. A mohácsi vész előtti keresztény lelkés-

kor majdnem kizárólagosan latin nyelvű legendái és krónikái között a székyeli alkotmányt írta magyar nyelven írták. Akkori szókincsünknek sok tanulságát jelentő tárhákat adja eszögő magyar beszéde.

1848 október 16—17-ike újra jelentőseget ad az agyagfalvi símszögök. Mikor a magyar nemzet Petőfi és Kossuth lánglélekétől vezetve a szabadság eszméjét fűszerte, több mint 60 ezer fegyveres székyeli gyűlt itt öszse Mihó Imre gróf vezérése alatt. A székyeli nemzetgyűlés kimondja feleletül a Saguna, Napoca és Barnuti vezetői alatt bujgató és öszszesokító románoknak és a halászfalvi gyűlésnek, hogy a románságot és a szászágot a testvériség karjával kász a székyeli nemzet felkarolni, ha szabadságszerető, törvényiszáló nemzetként élnek a magyar hazában.

Majd gyorsasapokat küldenek innen a székyeliek a nyugalom fenntartására Zombory Sándor erdész pátenszónoknaga alatt a lézárdoktól veszélyeztetett helyek védelmére...

liti, a borsóé és lencsésé pedig túlszámnyalja az 50 százalékot. Sok ásványanyag, főleg kálium és mész is található bennük. Ezek is testfelépítő, be-szervezőanyagok. Aztán finom foszfor-tartalmú szaradékok, lecitin is re-gegetnek, amár a öszvesesont nagy öszsontelvénye vagy az állat agya. Tal-lunk bennük kéntartalmú megnézésé-jét is. Örök hiba, hogy mindez k-mény, szénamakra öszszethetők nyersanyagok, valójában van öszs-galga. Így a borsó, megnézésképződésé-ből megnézés, az öszsötérendvékbe-örlesztők előállítására jóval több er-kelet fordítani, mint lencsésé alkalu-val. De viszont meg is edzik a sa-gány emésztő fogjunkát és rendszer-munkához sokatjavít a beleket.

A nyersrostburok miatt kell a h-velyeseket, különösen a szárazak-olyan sokáig főzni. S a víz minőségé-sem közömbös. Mégben és magnéz-umban szegény, öszszesótt lágú v-kelet hozza. Kemény, még szappan-látszóban is rosszul habzó vízben örök-öt állhat a tészta, nem puhul meg.

Mohácsi a nyersrosttartalomga megvan a jó oldala is. Jólkik meg-nyember, megtölti a hasát. Telíti gyömrök a telt has pedig, amár-latin közmondás szerint, nem tan-szivesse, koránsem utolsó tényező a munkakedvnek. A belek mozgásé-élénkíti a nyersrost is, de még a h-velyesek lejárójából ott képződő kénhré-gén is. Így, hogy utóbbi viszont pu-fadást is okoz. De csak akkor, h-jóllakván lustálkodik az ember, vag-lábbéjének állapota miatt benn ke-rostokozta. Ha kimegy fát vágni vag-földet forgatni, akkor a keleteke-gázok hamarosan eltávoznak a mér-beesteledik, jól megemésztődik a bé-balevele. Nem fekszi meg a belek. Ebből is következik, hogy nem vacs-rára való.

Mindent öszsmérve: a hüvelyes k-váló téli néptáplálék. Nem korbácsol-jel az ember idegét. Az idegserken-(B-vitamin) fősés után is megmar-benne. Az érserkentő (C-vitamin) v-szont a melegtől elpusztul. Zöldborsó-ban és babban hámszerkentő (A-vi-tamin) is foglaltatik. Előbbi csipetke-tésztaival és tejfejjel a legköltéses-tavaszi leves. Már ezért is neheze-várjuk, hogy nyíljék az idő.

Mit kap szervezetünk a növényi táplálékokkal?

Rizfogyasztó napkeleten a szája-babot hívják csontnélkül húsnak. Bártran nevezhetünk a húskészítésnek is, mert fehérjéjartalmú kétszerese a húsnak. Az Alföldön a jótétben, testli és érkeletesi örötéljében lévő gaz-dát így jellemzik a kis emberek: könnyű neki, húst eszik és több isak-rá! A munkásember csontnélkül h-úsa, fehérjésziglatató örke viszont a bab, borsó, ritkábban a lencse.

A hús fehérjéjartalma átlagban 20 százalék, a szárazborsóé 23, a babé 25, a lencsésé majdnem 26 százalék. Noha hüvelyeseknek nem versenyez-hetnek ilyenformán keleti tetteisebb-önokatevőfrükkel, mégis több test-felépítő anyaggal bírnak, mint a hús. És mégsem pótolhatják ezt teljes mé-rtékben. A fehérjék nélkülözhetetlen, szerves testfelépítő anyagok nemcsak emberben és állatban, de a növények-ben is. Nevükben onnan kapták, hogy végyileg a tojásfehérjéhez hasonlita-nak. Bonyolult vegyületek ezek. Fő-fő elemük pedig a nitrogén.

Szinte minden élőlénynek másfajta a fehérjéje, nagy teher nyílik itt a vál-tozatosságának. Abban valamennyien

meggyeznek, hogy nitrogéntartalmú aminosavakból vannak öszszeszevte. Más szóval: a testfelépítő anyagnak aminosavak alkotják alapanyagát. Legakább húszféle aminosavat ismer-ünk. Már ebből a húszból is elképzel-hetetlen sok együttesoportossalá-lehetségs. A húszból kilenc a törzsökös (nevezik sarkalatos aminosavnak), melyek jelenléte nélkül nem teljes-értékű emberi tápszer egy étel fehér-jéje sem.

A sarkalatosok mindegyike benne van a tejben, a tojásban, a vérben és a húsbán. Am egyik-másik hiányzik a búzalisztból, még inkább a kukor-cából, sőt a hüvelyesek fehérjéjéből is. Ezért kívánkozik tejfel a zöldborsó-ba és zöldpászulyba. A szárazbab-és lencsésézelék és a tórtórsó pedig valósággal megköveteli a húsfelételt. Borsó- és paszulylevesbe füstölt dísz-nólatát főznek.

Mint testfelépítő anyagot tehát ér-deemes más, tökéletes, úgynevezett ki-gészítő fehérjékkel megpótolni a h-velyeseket. Am maguknak is sok ér-tesek alkotórészek van. A bab kemé-nyítő-(szénhidrát) tartalma megköze-

Szöllőoltvány

európai gyökere

szőlővessző

legelőcsöb árban beszerezhető a 37 éve fennálló SZÜCS szőlőtelepen, Biharhídország 2.

Arjegyék ingyen!

LVASÓINK ROVATA

Világverő Attila unokái

Világverő Attila unokái

Egy másfélvezred hova nem sodort?
Ki hille volna abba' dicső korbá,
Hogy így maroknyit érzjek meg e kort?
Hiába'. A világrettenő ostor
Közénk csapott és vert Irítzótán,
Testvércsatákban hulltunk, mint a fűszál
Székely testvéria! megfogtunk nagyon.

Klömblött vérlünk tengerén evezte
Törték reánk tengeryei ellenek,
Gonosz szívűeknek legmélyén e vággyal,
Hogy: elveszessék mi el nem vesztet,
Es mi, óh halgák! akkor is egymásra
Acsarkodánk, mint a veszett ebek,
Még akkor is, mikor majd eltemettek
Testvéri vérből nőtt hullámhegyek.

A büszke tölgylet — őscink hatalmát —
Nem ellenséges kar sújtotta ki,
Mohón kiszívták az erőt belőle
S az életet saját gyümölcssei
Akk — midőn az ősi tölgy kidült már —
Körültre vertek gyökeret legott,
S egymás elől is elszakít a nedvet
S mindent, ami csak életet adott.

Igy egymást marva s mások által írva
Jó, hogy belőlünk ennyi is megmaradt,
Hogy nem zuhant e nép a sir fenekére,
Lár akarattal a sírnak rohan,
S kik megmaradtunk mint mag ama tölgybő'
S gyökeret verünk, vigyázzunk nagyon:
Nehogy e kisdéd tölgyia is kidőljön,
Saját gyümölcsei gyilkolják agyon.

Nyárádköszvényes.

RAJCSA ANDRÁS

ÜZENET A HARC TÉRRŐL

nyen tisztelt Szerkesztőség!

szatos kéréssel fordulok a tisztelt szerkesztőséghez, hogy alábbi kérelmet szíveskedjék újságunkban közzéadni. Üzenem kedves szülők és testvéreimnek Jobbágyfalvára, hogy jól vagyok , egészséges, és ne aggódjanak és ne nyughadkodjanak, csak imádkozzanak értem, és az jó Istenben, mert sokára viszont látjuk egymást. Köszönettel fordulok mindazokhoz kedves magyar kislányokhoz, akik írásukban írták meg emlékeztetek róla, hogy remélem, hogy jövőben még

többen is fognak írni. Üdvözlémetem küldöm az összes jobbágyfalvi, csikfalvi és szentmártoni leányoknak és fiúknak. Csókolom a kedves rokon kislányokat, György Margitot és Ilust, Mihály Irmát, Margitot és Zsuzsánát, Mihály Idust és Juliskát. Kérem, hogy írjanak.

Ezzel üzenetemet véget is ér, mert a szerkesztőségtől sem lehet erején felülülit kívánni.

Maradok hazafias tisztelettel
Gombos Imre Örv.
T. P. sz. B. 455.

1944. I. hó 22-én
Valahol az orosz harcmezőkön.

Jelentkezési felhívás

a haderőnkivüli repülő kiképzésre

A Magyar Aero Szövetség a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap támogatásával az idén is folytatja a haderőnkivüli repülőegyesületek és szerelőelőképzést. A jelentkezéssel kapcsolatban hivatalosan közli a következőket:

1. Haderőnkivüli repülőelőképzésre a tartalékos tiszti és legénységi állományba jelentkezhetnek tiszta keresztény származású, magyar állampolgárságú ifjak 17 és 20 év között. A tartalékos tiszti állományba való bejutáshoz középiskolai érettségi bizonyítvány, a legénységi állományhoz pedig négy középiskola, kivétel estben nyolc elemi iskola elvégzése szükséges.

2. A szerelőelőképzésre tiszta keresztény származású, magyar állampolgársággal rendelkező ifjak jelentkezhetnek legalább négy elemi iskolával, 16 éves kortól 20 évig.

Az érdeklődő ifjúság részletes felvételi tájékoztatót a Magyar Aero Szövetségnél (Budapest, V, Vigadó-utca 2. szám), a m. kir. honvéd kiképzítő parancsnokságoknál, a katonai repülőterek parancsnokságainál, valamint a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap kiképző kereteinek repülőter ügyvezetőinél kaphat.

Jelentkezési határidő 1944 március 1.

Leventék jelentkezése bányász kiképzésre

A leventéifjúság körében — miut a Levente Hírközpont jelentette — megindult a toborzás, hogy a bányász-szakmunkások utánpótlásának biztosítására ifjak jelentkezzenek bányász szakkiképzésre. Jelentkezni az illetékes levente körzetparancsnoknál, ill. iskolai leventeparancsnoknál lehet, az ott kapható úrlapokon. Ugyanott bővebb felvilágosítást is adnak a jelentkezési feltételekről és a kiképzésről, ellátásról.

A „Magyar Nép“

az erdélyi falu magyarságáért, tehát érted is küzd!

*

Küldd be az előfizetési díjat és jelents be új előfizetőt!

Tömörkény István: LÁTOGATÁS a városban

— Ügyünk egy kicsit hamarabb, — mondta Márton — mert majd elmek Tandariékhoz.

Ezzel be is ment a kamrába, hogy majd segít az asszonynak. Délutánra járt az idő, a hó esett s kint a tanyák mezőin csoportosan térferegtek a varjak.

Igy téli időben a nap oly későn megy föl az égre s oly igen hamar leszáll, hogy napjában csak kétszer szokás enni, úgy reggel nyolc óra körül, meg délután három felé. Márton juhász ember s a reggelit a juhistállóban végezte el, mert akármit beszéljünk, mégis csak az az igaz tej, amit maga fejt ki az ember magának az állatból. Most délután pedig káposztát ennének, azért ment Márton a kamrába, hogy a káposztás hordóból kiemelje a követ: ki is emelte, pedig nehéz volt, egy régi templom romjai állnak amarra odább a puszta juhlegelőn túl, annak a falból hozták el éppen harminc estendeje. Azaz, hogy harmincegy, mert tavaly ilyenkor is harmincnek mondták, de akkor húst is főztek a káposztába. Most ez nem igen megy, hús van ugyan a kéményben, de csak ünnepnapra telik. Juhászembernek ez körülbelül mindegy, mert nyáron át leginkább csak akkor szokott húst enni, ha vagy ő beteg, vagy a búrge, de mégis, mikor az elkészült savanyúkáposztát kanalaznák, Márton ő maga sorsa fölött gúnyolódván, azt mondja Veronnak:

— E közt a káposzta közt akkor volt hús, mikor a káposztafejek még a földben voltak, aztán kutya szaladgált köztük.

Veron mosolyog, mint illik, aztán kérdi:

— Minek mán kend Tandariékhoz? — Vasárnap vásár lössz — mondja Márton. — Maj bemegyünk a városba. Néhány birkát behajtok. Majd hozok nekőd is egy kendőt.

Veron az urára tekint. Márton a városba megy. A helyzet ünnepélyes volta nem tagadható, mert hogy is csak, hogy is... várjunk csak. Egy fiúk van, az is Márton, az most huszonegy esztendő, most oda van katonának, lent sarcoltatja Boszniában a király. Mikor a Márton született, még nem volt ideki pap, hát épen huszon-

egy éve, hogy bent jártak a városban, mikor keresztelni bítték.

Az asszony ugyan nem szólt semmit, de Márton a szemén keresztül belelát, hogy merre járnak a gondolatok s vigasztaló szót mond:

— Gyűzőre már hazakeresztik.

Azzal aztán megy Tandarihoz. Itt lakik az is nem messze a puszta szélben, mert juhász nem lakhat messzebb a legelőtől, hát hamar odaér. Inre se társdósan sokszavú ember s mikor Márton látja, hogy Inre éppen abban foglalatalkodik, hogy tíz darab birkát az alkalom a többitől külön csap, tökéletesen megkérdi:

— Hát mögünk?

Inre azt mondja:

— Mőgünk hát.

Másnap Mártonnál is, Imrénének asszonyok fejk a bürgét, mert M és Inre egész nap szorgalmatos szanak. Szombat van ugyan s kor indulni kell a birkákkal, hogy a vásárrálláson legyenek. Mer-san halad a birka, terelgetni k szamar ilyenkor csak vendégül, a juhász után, minden foglatat abban áll, hogy viszi a tarisznyát órára ott is vannak. Nagy térség vásárrállítás a városon kívül. A nagy töltések választják el az amelyekben át csak egy toronynak gyárkérménynek a hegye látszik. ton hosszasan nézi a hatalmas töket, amelyek mögött a város feks amely az ő birkóit megezi. Mának ily módon nyújtván éltetést.

Nyolc óra tájon, már egy szék kaja sincsen se Mártonnak, se Inre, mert jöttek a juhágók és el kódták valamennyit, hogy legyen ennie ennek az örökké éhes népnek. A pénzelt Márton is begombolván, kissé megoftóleg me lygonok is, aztán pedig a duff sótórnak a karójához kötik a sz rakat. Ők maguk bemennek a sz alá, amely ilyen időben kissé sző azonban ez nem baj. A borcsák hideg, azonban mégis melegít: az oda való mászkálást megtagarítva egyszerre őt féltett parancsol a ton. Pedig ez keves, mert nem sok málva elfogy, mert cigánypecsi esznek és Inre kioitte a kenyérsz szamaroknak.

Van ott egy féllábú ember tek lanttal, három krajcárért csinál nódt. Igen csak csinálja: hogy le teti nyáját, fájja furulyáját, he könnyen éli világát. Dél tájon s valahol a tizenötödik félteter tartanak, lehet ugyan több is, a mé

ánol ünnepnap és Imre a tekerőlan-
t kiviszi a sátor elé a szamarakhoz,
egy azoknak is csináljon három-há-
m pénz ára nótát. Aztán jön a
akci, akinek a nyakába van akasztva
boltja, attól Márton megveszi a ken-
őt. Két korona hetven fillér, vagyis
ecsületes magyarra fordítva: egy fo-
nt hetven krajcár — magyarázza a
idős Jaksi, amit Márton nyugodt he-
jesztéssel vesz tudomásul. Imre bejön
szamaraktól a lantossal a sátor alá,
fárton mondja neki:

— Imre, te mér nem vészöl vala-
nít?

'Aztán belátja, hogy ostoba volt a
beszéd, de már kimondta, pedig ez is
autatja, hogy nem érdemes a beszéd.
Tavaszi nyárskor lesz tizenhat éve,
hogy Imre eltörte a bojtár kereszt-
esontját meg elkergette az asszonyt.
Van abból az időből egy lánya, de
nem tudja, hogy kié? Ej haj, a jó
reggelt!... adjanak inkább még öt
féltert bort!

A déli harangok szava a városból
a töltésen keresztül kizúdul. Aki a
harangot ritkán hallja, a síveget ilyen-
kor le szokta venni. Fürtös fejével
félért irányában intve a duffnyagon
lélt Márton. Ezután fölülnek a sza-
marakra a subákban és haladnak kí-
felé. Körülből napzállta ideje van,
mire kiérnek. Márton a tanyaudvaron
a csacsit elereszti, hogy menjen, ohoha
akar, ő maga pedig beviszi az asz-
szonyt a kendőt. Az ital mérge el-
múlt az áton a csacsik tetején kifújta
a fejükből a szél.

— No hát a város? — mondja Már-
ton.

Veron dévajkódva kérdezi:

— Nem tévedt el kend benne?

— Én? — kérdezi Márton önértel-
tel. — Ugy kiismerem én magomat
abban a városban. akár csak idehaza.

Miért kell a leányoknak is tanulni?

Edes jó Juliska,

nagyon vártalak ma egy hete az autó-
busznál... Bántott, hogy te sem tud-
tál előjnni hívó szavunkra... Inkább
hittél azoknak, akik irigységéből vagy
körültöltésből othon tartottak, mert
nem értették meg, hogy a leányoknak
is kell tanulni. — Abban igaz van
Nagyanyádnak, hogy a faluból sok
leány bejött magánúton vizsgázni a
polgári iskolába. Megkapták a bizo-
nyítványt nagy nehezen, mert alig
tudtak valamit még Magyarországi
földrajzból is. Aztán ez a bizonyít-
vány nem hagyta nyugton őket. Mind-
járt városi ruhába öltöztek, hogy kis-
asszonyok legyenek, megtanulták még
a gépirást. Bejötték egy irodába, ahol
reggeltől estig 170 pengőért görbül-
hetnek. Fiatalságukat, egészségetük
otthonatják azért a pénzért, amennyi-
nyért a városban sem jó lakást, sem
rendes ételt nem lehet kapni... Nem
is lehet ennyi pénzből tisztességes áton
megélni... Hogy mi lesz az ilyen kis-
asszony-falusi-leányokból, arról jobb
nem beszélni... Akik bejöttek, azt a
drága földet hagyják ott, amelyért
apák annyi áldozatot hoztak kemény
munkával, verejtékkel, vérrrel. Helyük-
et pedig majd idegenek veszik át,
hogy elvegyék tőlünk az ősi öröksé-
get...

Az is igaz, hogy az idegen uralom
alatt falusi leányaink nagy része nem
tudott tanulni az idegen iskolák
miatt... Pedig falusi népünkben
benne ég a tudásszomj... A leányok
ezért is indulnak a polgáriiskolai ma-
gánvizsgák felé, meg azért, hogy a
kicsi föld jövedelmét pótolják keres-
teikkel.

Nem esodálkozom hát, ha a legé-
nyek haragjukban, hogy már minden
leány a városba jön vagy a szolgálat
miatt, vagy a gyár, vagy a tanulás
miatt, esufolkodtak veled, hogy mit
akarsz te okosabb lenni mint ők, töb-
bet tudni édesanyádeknél.

Csakhogy mi nem ezért hívtunk ti-
teket a népfőiskolára Gyaluba, meg
Sepsiszentgyörgyre és Somlyóra, meg
Kézdivásárhelyre. Talán jó lett volna,
ha a tiszteles őrök mindenit elmesé-
lik, hogy milyen az a népfőiskola, mit
tanulnak rajta, akkor többnek kedve
lett volna előjnni. De így is jól, mert
akik olyan bátrak voltak, hogy a le-
gények rosszasága ellenére is eljöttek,
nem bánták meg... Majd ha haza-
mennek, elmondják mit tanultak, s fő-
leg meglezték rajtuk, hogy ott voltak.
Én sem akarok most egy levelérelé-
ben egész előadásban beszámolni, csak
elmondom mit láttam Gyaluban, mi-
ről beszélgettünk...

Reggel 8 órakor a faluházban talál-
tam 25 szép kalotaszegi ruhás leány-

kát. Kettőt már ismerem közülük.
Mindjárt élembe szaladtak, boldogan
örvendezve, „csakhogy ki tetszett jö-
ni”. Még Kati néni a két napos leány-
nyal a reggeltől készletle, megismer-
kedtünk egymással. Megkérdeztem, ki
hova való s aztán beszélgettünk a
falubeli közös ismerősökről: milyen
jól esett hallanom, hogy az egyik falu-
ban mennyire szerelik a leányok, gyer-
mekek a tanítónőt, aki régi tanítvá-
nyom volt. Olyan boldog voltam Ju-
liska, mikor azt mondták Gálffy Gizá-
ról, hogy ő is nagyon szereti a falu-
ban és nem vágyik el onnan. Mikor
a képzőt végezte, mindig Pestre járt,
valaki vőlegénye volt ott. Most az egy-
szer öröndtem, hogy egy leány még
nem ment férjhez...

Beszélgés közben megjött a reg-
geli. Mindenki szerényen az asztalhoz
ült. Az egyik leány asztali áldása után
szépen, rendezen egyszerre láttak az
evéshez, egymást megvárva, míg min-
denki megkapta adagját.

Reggel után bibliára volt. Együtt
beszélgettünk Jézusról, a mi vendő-
günkről. Volt aki kérdezett, volt aki
felelt, de főképpen azt éreztük, hogy
Akirol beszélgettünk, láthatatlanul kö-
zünk jár.

Bibliára után a nők nemzetvéde-
mi szolgálatáról beszélgettünk. Az egy-
házi ének után felsendültek a „Mi
dalaink”, a leányok büszkélkedtek,
hogy pár nap óta mennyi igazi ma-
gyar dalt tanultak a népfőiskolai tan-
folyam szervezőjétől Bisztray Erzsébet
leányosztásos tükirtől. Hogy miről
beszélgettünk 2 óra alatt, azt már nem
mondom el részletesen, miért nem jöt-
tél el te is... Én annyira öröndtem,
hogy a kicsi kalotaszegi leányok kö-
zött lehetek, olyan jól éreztem magam
közöttük, hogy bizony nagyon roz-
szult eselt, mikor 2 órakor az autó-
buszra kellett ülnöm, mert délután
már dolgom volt a városban. Az elő-
adás alatt, ahogy arról beszélgettünk,
hogy Isten milyen áldozatot kíván a
magyar leányoktól, asszonyoktól, ho-
gyan védhetik ők is a nemzetet, szó-
lalt arról is, hogy miért kell tanulni
a leányoknak is, miért jöttek el a né-
pfőiskolai tanfolyamra... Ezt leírom
pontosan, mert ezt neked üzenik és a
többi kalotaszegi, mezőégi, meg szé-
kely falusi leányoknak... Azt mondták
az egyik, hogy a leányoknak még több-
bet kell tanulni, mint a legényeknek,
mert míg az ember a külső munkát
végzi, addig a belső munka mellett az
asszonyra, az édesanyjára marad a
gyermeknek nevelése. Nem elég, ha
édesanyja tisztán tartja a gyermeket,
egészséges ételt ad neki, gondosan fel-
pakolja az iskolába menőt, hanem
utána néz a tanulásnak is, falkérdzi

leckét, megnézi a füzeteit, minden végighallgat és amire az iskolában nem tanították, arra ő tanítja meg... A finnek sok száz éven át orosz utalom alatt éltek. Hogy ne felejtsek el az édes anyanyelvet az idegen iskolákban, az édesanyáknak kellett a gyermeküket tanítaniok, ezért nem mehettek addig férjhez a finn leányok, amíg meg nem tanultak írni-olvasni, mert abban az időben persze kevés volt még az iskola... Mi nálunk sem lenne szabad addig megengedjék a férjhezmenést a leányoknak, amíg mindent nem tudnak, amire egy édesanyának szükség van! Az iskolában szerzett tudás csak irányt mutat az otthoni további tanulásra. Hála Istennek annyi mindenféle tanfolyam van falvainkban, hogy aki csak akar, tovább művelheti magát... de ezen kívül ott vannak a mi gazdag népi kincsünk, népdalaink, meséink, játékaink, táncaink, szötteink, himes varrottasaink, amiket már csak öreg anyókák tudnak talán a faluban. Ha ők meghalnak, elvesznek ezek a kincsek. A hosszú téli estéken a fonóban köréjük gyűlve, mennyi mindent megtanulhatunk tőlük. A népfőiskolai tanfolyamokon is a többi hasznos és szép ismeret mellett féképen ezeket lehet egyidővel és a vezetőtől tanulni. Olyan jó volt előadás után énkre kezdve táncolni, játszani. Egyik játékot kezdtem magyarázni, mikor megszólalt egy jākötéki kislány: „Nálunk ezt így játszik”, tovább már ő tanította... Azután a lánconál Mariska mutatja, hogy Tordaszentlászlóban hogyan járják a lassut, a szaporát... Milyen jó lesz, mikor ezek a leányok férjhez mennek, szeretői fogják a gyermeket, nem félnek majd a vele való törődéstől, munkától! A kislányok esténként térdükre ültetve mondják a régi meséket, amiket talán Ázsiából hoztunk magunkkal, dadolják a régi énekeket a munka ritmusára, amelyek valamelyik erdélyi faluban születtek. És ami a legfontosabb, jöhet akármi, ők mindig a helyükön fognak állni a faluban, védeni, óvni fogják az otthoni, a tűz-helyet, világhozni a jövőbe életei, a gyermeket és a munka verejtékét elviselhetővé, könnyűvé teszik a télek belső deréjéből fakadó magyar énekek...

Egy szünetben lopva beléneztém a titkársáshozony asztalán a tanrendbe. Mennyi érdekes kérdés és fiatal, jó előadók, akik mind szeretik a falusi népet, ismerik, tudnak vele beszélgetni, tanítani... A mindennapos bibliorák egyházi élet ismerete mellett a magyar irodalom, a szülőföld ismerete, népünk harca a függetlenségért volt a papírosra írva. Azután helyesírás, olvasás, verstannulás, számolás a román iskolai tanulás hiányait akarja pótolni biztosan. Mindennap a háztartási ismer-

etek, varrás, szövés, fonás, egészség-tan, főzés, receptírás a jó gazdaszönyt neveli. Mesemondás, játék, tánc, énektanulás mellett szó van azokról a hatóságai szervekről, társadalmi egyesületekről, amelyek segítségére lehetnek a falunak, mint az ONCSA, Zöldkereszt, EMKE, EMGE, stb. Minek is from ezt neked, ha nem jöttél el?... Igaz azt hallottam, hogy márciusban lesz új népfőiskolai tanfolyam, azok-

nak, a... Mlek elsőnek eljönni, hát még megmondhatod!

Mostani legyemre igazán nem panaszkodhatok, mert hosszúsága kipótolja régiekét. Várom válaszodat és beszámolódat arról, hogy mit beszéltelem meg a többi leánnyal, legényekkel: azok séges-e a leányoknak is tovább tanulni?

Isten áldjon meg, szeretettel néméd
O. M.

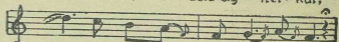
NÉPÜNK SZELLEMI KINCSEI MINDEN HÉTEN EGY NÉPDALT

Erdő nincsen

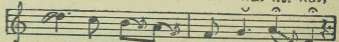
Pogo rubato.

Ér - dő nin - csen zold ág nél - kül,

Az én szü - vem bá - nat - nél - kül,

A - kár merre ves - sem fa - jem,

Min - de - nőtt bü - val kell él - nem.

2. Olyan bű van a szívemben,
Kétféle hajlott az egeken,
Ha még egyréte hajlott volna,
Szívem ketté hasadt volna.

3. Elhődjosnám, de nincs kívül,
Könyverem sincsen amivel;
Kérném kedősr, de nem kapok,
Mett tudják, hogy szegény vagyok.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva: 1999.

Magyarország egyedüli állami érdekeltségű, színmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyi képvisletek minden városban és községben.

Vezérképviselet: Erdély területén:

Kolozsvár, Horthy-út 6,

Márosvásárhely, Szécheny-tér 28 sz.

EMKE POSTA

Nagyszámban jelentkeznek Erdély minden részéből az Emke-tagok

Emkebe Erdély minden részéről sokan jelentkeznek az új tagok. Apanagyfaluból Geréb Béla lelkes gyűjtése révén 33, sílosváról és Ispánmezőből Lad János tanító gyűjtése révén Tegerfalváról, Csésmosonról és Befőrlő, Bónis Lajos ig. tanító segítségével 40, Felőrről Czirkó Károly lelkes gyűjtéséből 25, Pujonból és Göcseől 18, Győrősről Wágner Sándor az gyűjtéséből 25, Bacsáról Szabó Balázs Zoltán reformálislelkész beugorkolása révén 20, Istórtól Kozma Tibor lelkesítése folytán 25, Csicsókeroszról Fodor György felkéréséből 30, Bokorórt Csatlós Mihály ref. lelkes beugorkolása révén 30, Alsószőlőn Vinco György fardozásai által 14, Beszterce-Naszód környékén és Kékesvárárhelyről Vass István gyűjtése folytán 30, Szentmihály Aranyosmaróiról és Kékesújfaluról Török Lajos ref. lelkes gyűjtés folytán 81, Nagyeseberről Rotllona gyűjtése révén újabb 8, Saságról Madaras Károly ig. tan. adozásai révén újabb 102 tag jelentkezett.

Emke-munka Udvarhely megyében

A népművelés keretében az Emke az Egyesületközi Együttműködés szervezetei Udvarhely megyében közösen működik. Legutóbbi összejövetelén Takács Béla székelyszabványi igazgató és Simó László író, Korondy pedig dr. Dobos Ferenc tanügyi főtanácsos és Szalkics Antal régens tartott előadásokat.

Könyvjuttatások

Újabbban Emke-könyvtárakat küldtek ki a Beszterce-Naszód megyei Falvára Máthé István ref. lelkes nyújtárkezelő és Zselyk Beszterce-Naszód megyei községbe Mikola Anás evang. lelkes könyvtárkezelőnek.

Füzeteket juttattunk kiosztásra a közönség község magyarságának, az országos mentelmi gazdasághoz, a székelyváron magyarnyelvű tanfolyaikon résztvevő horvát származású katonáknak, Almásd és Magyarosta községbe, Magyaró-Fickótárára és más helyekre.

Kiszállásaink

A népművelési szerelvény február 10. között Beszterce-Naszód és zolnok-Doboka megyékben végzett

kiszállást, a Beszterce-Naszód megyei Emke-választmányi vezetőség nevében gr. Bethlen Dániel megyei elnök felkérésére, aki a kiszálláson szintén jelen volt. Előadást tartottunk Oradán, ahol Bánffy László főm. kat. lelkész üdvözölte a kiküldöttöket, Kisledán, ahol Bartha János tisztviselő, Nagyúton, ahol Sós Károly főjegyző köszöntötték a kiküldöttöket. Az előadók Sigmund János ref. esopres, felsőházi tag, Sárdy János besztercei igazgató és Walter Gyula közp. titkár voltak. A műsort filmek, hangrögzítések, a magyar Hírszék és Himnusz egészítették ki. Naszódon dr. Kovrig Gábor főoktató, Sófalyán Máthé István ref. lelkész, Besztercen Maczkassy Attila gimn. igazgató megyei társaink köszöntötték az Emke központi képviselőit. A műsor itt is filmkből, előadásokból, közt is énekből, a magyar Hírszékgyűjtéséből és Himnuszokból állott. Előadók voltak Sigmund János, Sárdy János, Walter Gyula és Maczkassy Attila. A Doronavölgybe tervezett kiszállása a nagy havazás miatt nem volt megvalósítható. Borgobesztercen és Borgoprundon hasonló programmal tartottunk előadásokat, az előadók Maczkassy Attila, Sárdy János és Walter Gyula voltak. A nagyszőlői előadás alkalmával Dósa Dániel ref. lelkész köszöntötte a kiküldöttöket. Zselizten pedig Mikola András evang. Földes Károly voltak Sárdy János, Földes Károly Emke-előadó, Szűcs Imre ig. tanító és Walter Gyula. A műsor nagyjában itt is ugyanaz volt, közös énekek kiegészítve. Tuzson előadásokat Földes Károly, Sárdy János, Szűcs Imre és Walter Gyula tartottak. Somkeréken visszafelé két előadás volt, egy a gyermekok, egy pedig a felnőttek számára. Az Emke központi kiküldöttöket Farkas Ferenc ref. lelkész üdvözölte. Előadók voltak Földes Károly és Walter Gyula.

A kiszállások előkészítésében gr. Bethlen Dániel elnök mellett Maczkassy Attila gimn. igazgató társaink, Bánffy László oradáni plébános, Farkas Sándor borgobesztercei füzemti tisztviselő, Bónis Lajos borgoprundi ig. tanító, Butyka Kálmán tacsai ref. lelkész, Zsigmond Elek tacsai ig. tanító, Máthé István, Dósa Dániel ref. lelkészek, Sós Károly nagyvilai főjegyző és még sokan mások végeztek dicséretes munkát.

A kiszálláson a besztercei tanári és tanítótestület tagjaiból többen vettek részt. Horváth József megyei lövésztetőző pedig a községbeli közönségnek lelkészével végzett dicséretes munkát.

Az egy hétre tervezett kiszállást a nagy havazás a rossz utat, továbbá a farsági program megrovidítására kényszerítettünk, de a körutat közlekedésről más Beszterce-Naszód megyei községekben megismerteltük.

Újabb fiókolalások

Kozárvár: elnök: Mátyé Gyula ref. lelkész, társelnök: Ajtay Miklós ny. ref. tanító, alelnök: Kies Sándor vezető jegyző és Faragó György gazdálkodó, titkár: Homonnai János áll. tanító, pénztáros: Ajtay Gyula közs. nyilvántartó, ellenőr: Pródán Sándor, vál. tagok: Soó Sándor s. jegyző, Czentye Ilona áll. tanítónő, Halász György pályőr, Baranyai István postás, Dénes András földmives, Biró János gépész-molnár, Tamás Dénes áll. ig. tanító és Szabados Józsefné k. mezősi áll. tanítónő.

Estély: elnök: Bányai Béla, alelnök: Bogdánffy László, titkár: Pápai Ferenc, pénztáros: Gergely Ferenc, ellenőr: Bogdánffy Huba, vál. tagok: Konec Sándor, Gergely Ferenc, Kun Gyula és Kónya Sándor.

Tacs: (Beszterce-Naszód): elnök: Butyka Kálmán ref. lelkész, alelnök: Ferenczi János 22, titkár: Zsigmond Elek ig. tanító, pénztáros: Ferenczi Márton 377, ellenőrök: Kántor Gerő és Székely J. vál. tagok: Riemányi Mihály 36, Kádár Péter 79, Szilágyi József 60, Mezei Rácz András 90, Mándi Miklós 45 és Riemányi János 19.

Telcs: (Beszterce-Naszód): elnök: Szűcs Imre ig. tanító, alelnök: Szárász Gizella tanítónő, pénztáros: Barabássy Irma tanítónő, ellenőr: Bartalis Antal tanító, vál. tagok: Hanzl József, Tamás Mihály, Szász Károly és Tuzson Mihály.

Ispánmező: elnök: Benedek Péter, alelnök: dr. Lebedy János, titkár: Schand János, pénztáros: Pásztor Sándor, ellenőr: Csiky Dezso, vál. tagok: Molnár Jenő, Tóth Dávid, Szász Viktor, özv. Oreskó Imréné, Csiki Dezsóné és Péter Anna.

Nagyúton: elnök: dr. Borsos Imre, alelnök: Fülöp Lajos, titkár Sütő Erzsébet, pénztáros: Bálint Andrásné, ellenőr: Szentrétey Antal, vál. tagok: Sántha Jánosné, özv. Sylvester Zoltánné, dr. Rácz Lajos, Timár József, Hajdu Sándor és Schlechts Zsófia.

Árpástó: elnök: Balázs Dániel, alelnök: Móra István D., titkár: Kőő István, pénztáros Móra István G., vál. tagok: Trombitás Árpád, Balázs Elemér, Székely Árpád, Papp András és Balázs Ferenc A.

A közlást még folytatjuk.

MAGYARORSZAG ÉS A NAGYVILAG

„Kállay Miklós
a magyar helytállásról”

magyar helytállásról írték az országban héten két jelentős eseménye.

Felsőház véderőbizottságának ülése, amelyen vitéz József herceg elnököl, a kormány tagjainak jelenlétében Csataj honvédelmi miniszter tájékoztató bizottság tagjait a helyzetéről szólóulok nagy száma miatt a délután 11 órakor kezdődött ülést 5 óra 5 órákor folytatták. A felsőházra Csataj Lajos miniszter jelen volt, és válaszolt, majd a tárcavezető kérdésekre vitéz Keresztély Ferenc helyügyminiszter adott választ.

Szárnap délelőtt a Vigadó nagyteremben seregszemlére gyűltek egy-egy Nemzetvédelmi kerestessék új feladatára. Megjelent Kállay Miklós miniszterelnök, Borossza Géza iparügyi, Radoscsy Béla igazságügyi, Antal István helytállási, propagandai és Keresztély Béla tárcanélküli miniszter. István, vitéz Bontozs Miklós, azaz János és vitéz Gergelyffy Gyula államtitkár, ifj. vitéz Horthy István meghatalmazott miniszter és mások a magyar élet vezetői.

Vitéz Magasházy László elnök a helytállási kerestessék nevében a hallgat és hűséggel „emlékeztet meg a kormányzó úrról. Hangoztatta a kibontott zászló szírnóján az ország ragyog, amely a keresztény nemzet Magyarországot jelképezi, talatta tömörülő sereg töretlenül. Hűbőcsében, érefalként áll a kelet és a haza szolgálatában. Feltűnő iránítást és figyelemzető szavát a szemben, akik a belső egyetemes akarják bontani.

Után Kállay Miklós miniszterelnök emelkedett szószára. Rámutatott, hogy a Nemzetvédelmi Kerestességek jelent a nemzet, az ifjú, minden igaz magyar ügyét.

— Legyen ott ez a tábor mindenütt, ahol szükség van rá ennek az országnak. Legyen ott, ha eljön a nehéz ideje, akár a határvédelem vagy az, akár a nemzet felkeltésének felmérő. Mert e kettőt kell megvédenünk: határainkat és a nemzet lelkiét. Határainkat a fegyverrel, munkával, a nemzet lelkiét a munkás tisztaságával. Fogadjalmat nekem előtettek, hogy ameddig egy katonája van a nemzetnek, védeni fog-

juk az ország határait minden erőnkkel.

— Ennek a nemzetnek a mai világgé és szürnyő korszakában egy nagy gondolatot kell magáévá tennie, amelyben én az élen kell, hogy járjak: ez a felelősség gondolata. A nagy világosság lángja köztednek országunk felé. Feltétlenül bízunk barátainkban. De biztonságot mégis csak egy nyújt nekünk, ha elsősorban magunkban bízunk, magunk teljesítjük kötelességünket és magunk állunk a gátra. Az ország határait minden ellenséggel szemben feltétlenül megvédjük és belső rendünket minden eszközzel biztosítjuk, de soha egy vonalnyi sem engedünk.

— Magyarország a legbékésebb nemzet a világon. A reviziót is mindig csak békés eszközökkel hirdette, mint ahogyan így is valósította meg. Békében akar élni ezen a földön a magyar, igazi Európában régi kultúráját akarja továbbfejleszteni, népeinek szabadságát, egyenlőségét, szociális jövedelmét kívánja előrevinni. A békét és a kegyet én hirdetem, én akarom megadni magyar népemnek, nem pedig azok, akik ilyen színi rüpcédákat szórnak szét, valójában nem azért, hanem éppen ellenkezőleg azért, hogy a békét ideben felborítsák, az ellenségnek az országot kiszól. Gátassák és a kegyetől, amely most hála Istennek bőségesen megvan, a dolgozókat megfosztják. Külföldről is halljuk a „béke és kegyet” jelszavát és azt, hogy tegyék le a fegyvert. Kérdésem: miért várják éppen tőlünk, békés kis nemzetől, akik csak határainkat akarjuk védeni, hogy tegyék le a fegyvert. Miért nem ott kezdik meg, miért nem ott járnak elől jó példával, ahonnan ezek a felhívások jönnek?

A miniszterelnök ezután az ország ellátásának kérdéseivel foglalkozott és hangoztatta, hogy ezen a téren, ha kell, irgalom nélkül megtorol minden visszaélést. Ezután behatárolt foglalkozott a magyar munkássággal. Hangszólta, talán az egyedüli ország vagyunk, Angliát is beleértve, ahol nincs munkakerévszer. A magyar munkás a legmesszebbre lépő támogatásban részesül. Mindezt megérdemli eddigi magatartásával, kötelességteljesítésével.

A miniszterelnök beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Hirdessétek otthon, hogy a világtörténelem legválságosabb óráiban terméshetes, hogy a nemzet is válságos időköt él, de nincs olyan válság, amiből egy nemzet, amely önmaga-

ban bízik, önmagában hisz, önmaga erejét összefogja és szét nem forgácsolja, ki ne tudná magát verekedni.

A krefei harcokról

Az elmúlt héten a szovjet támadó hadseregek nyomása az Ilmen-és a Pejpus-tó között, Krivojokól fokozódott. A Cserkasztól nyugatra átmenetileg körülrzárt német harcsoportok sikeres felmentése volt az elmúlt hét legjelentősebb német fegyverténye. A hadsereg és az SS fegyvernem január 28. óta elvágott csapatai hősiessé elhárított harcban a nagy fölényben lévő ellenséggel szemben helytálltak, majd elkeseredett harcokban áttörték az ellenség körülrzáró gyűrűjét. A harcsoport felmentésére indult hadsereg és SS fegyvernem-kötelékek mintaszerűen teremtették meg az áttörés előfeltételét. Ezekben a harcokban a Szovjet február 4-től 18-ig 728 páncélos és rohamlőveget veszített, 800 löveget a németek zsákmányul ejtettek és több ezer foglyot vittek hátra. A német szállító- és harcirepülőgépek a súlyos elhárító tüzellellenerre egész idő alatt ellátták a körülrzárt erőket közlerrel és élelemmel. Közben közel 2500 sebesültet szállítottak hátra. Ennek során 32 szállítórepülőgépet elvesztett. A légiharcokban 58 ellenséges gépet lötek le. Az arcvonal északi szakaszán Sztaraja Rusza feladása után Narvánál a német ellenállás jelentősen fokozódott. Német katonai körök határozott megállapítása szerint az egész német keleti arcvonal állandósulása a tavasz közeledtével már rövidesen bekövetkehetik.

Az o'asz hadszíntér

Kesselring tábornagy kilenc hadosztálya, Tigris-páncélosokkal és egyéb korszerű harciszközökkel megindította hatalmas támadását a nettuno-anzioi angolász hidfőállás megszüntetésére. Ilyen elkeseredett küzdelemre még a keleti nagy csapatok sem váltak péda. A haditudósítók szerint az, amit a német katona ebben az elkeseredett csatában művel, az határos a mondkába illővel. Az Apríliából Anzióba vezető úton a legjelentősebb magaslati kulcsállás a németek kezében van. Az ellenséges hadvezetéség mindent elkövet, hogy a nettuno hidfőállást a legsúlyosabb áldozatok árán is megtartsa és a déli arcvonal nyugati szárnyát egyessite. A nettuno hercek a brit alsházát is foglalkoztatják. Churchill számára

lok közlésére kényszerült a felvetett kérdésekre és közölte, hogy a mult évi szeptember 3-i olaszországi partraszállás idejétől február 12-ig a brit csapatok vesztesége 38.626 fő. Ezek a számok azonban nem foglalják magukba a haditengerészet és a légierő veszteségeit. A szövetséges főhadiszállás jelentése hangzatosja, hogy az angol-szás csapatoknak olyan tüzérségi tüzet kell kiállniuk, amire még nem volt példa. A német támadás Ca. rocello és Anzio között összpontus. Dietrich dr. birodalmi sajtófőnök adatait közölte, hogy nem a németek kériek háromórás fegyvernagyvást a cassinoi arcvonalon hatolnak eltemetésére, hanem az amerikai parancsnokság, hogy a német vonalak előtt elvérzett katonák ezreit elszállítsa.

Légiháború

A német légierő az elmúlt hét vasárnapja óta sorozatos légitámadásokat intézett London város középpontja ellen. Három egymást követő támadásban löbözzer gyűjtő- és rombolóbombát dobott le és súlyosan megrombálta a villanyos; viz- és gázvezetékeket. A Cityben épületesorokat döntött romba. A 21-re virradó éjszaka Ismét légiiridő volt az angol fővárosban. Az angol-amerikai légierő az elmúlt héten különösen Olaszországban fejtett ki nagyobb tevékenységet. A Róma ellen kedden intézett légitámadás alkalmával az angol-szász repülőgéppuskával lötték a villamosokat és a járókelőket. Egy világitóbomba a pápai palota tetőzétére esett, közvetlenül a Szent Atya szobái felé. 167 polgári személy vesztette életét, 270 megsbesült. Ezzel összefüggésben egy jelentés közli, hogy a szövetséges légierő januárban 900 tonna bombát dobott le az olasz városokra, összesen 207 légitámadásban. A bombázás 100 városi síjtott.

Castel Gandolfo pápai nyaralóhelyet is bombázták, ahol 18.000 menekült asszony és gyermek tartózkodik. Az 1500 éves cassinoi Bencés-apátság teljesen elpusztították, noha annak területén egyellen német katona sem tartózkodott. Ezt egyébként a vatikáni és brit újságíró is megerősítette. Az angol légügyi minisztérium közlése szerint a Németország és Észak-Európa ellen intézett légitámadás során összesen 2369 angol és 987 amerikai repülőgép vészelt el. Ezzel szemben a német adatokból kitűnik, hogy 1943-ban csupán Nyugat-Európa felett 6103 szövetséges repülőgépet lőttek le, s ez év januárjában 806 gépet, köztük 665 négymotoros bombázót

Távolkelet

Burmában a 7. brit hadosztály tízezer emberből, páncélosokból és hatalmas gépkocsiláborból álló tömegei kétségbeesett kísérleteket tesz, hogy kivége magát a japán körülzáró gyűrűből. A japánok Buddhaidagtről északnyugatra a hadosztályt egyre kisebb terre szorítják és annak már semmi reménye nincs a visszavonulásra.

A Csendes-óceánon a szövetséges csapatok elfoglallák Roche szigetét. Új-Britannia és Új-Guinea között és megszállták Garassit Új-Britanniaiban.

MacArthur tábornok főhadiszállásáról jelenti, hogy a Salomon-szigeteknél folyó hadművelet a befejezéshez közeledik. Rabaul japán támaszpontot most közvetlenül veszélyezteti. Az a tény, hogy a japán flotta elhagyta Rabaul kikötőjét, arra mutat, hogy a harcok súlypontja a Japánhoz közelebb eső részekre helyeződik át. A szövetségesek Kína területén gyors ütemben, a munkások százereivel repülőtereket építenek ki, amelyek támaszpontul szolgálnak egy Japán ellen megindítandó szárazföldi offenzívára.

Bulgária

Bulgáriában hivatalosan cáfolják, hogy összetűzésre került volna sor a lakosság és a hadsereg között és hogy a német hadsereg közelbepését kérték volna. A bolgár földművelésügyi miniszter északi szemléltja során hangzott, hogy Bulgáriát légitérőrral nem lehet térdkényszeríteni. Bulgária nem mond le történelmi jogairól, minden körülmények között megvédi egységét. A kormányzótanács szerdán kihallgatáson fogadta Sismanov bolgár külügyminisztert.

Horvátország

Az államfő kegyelmi rendeletére hivatkozva január 26-tól február 18-ig közel haterz partizán adta meg magát 13 vármegye területéről.

Spanyolország

Serrano Suter volt spanyol külügyminiszter, Franco tábornok veje Lisz-szabonba utazott. Látogatásának célja ismeretlen. Az angol-amerikai gazdasági szankciók továbbra is érvényben vannak Spanyolország ellen. Amerika újabb egy hónappal hosszabbította meg a kolumbiai tilalmat Spanyolországba,

Hadvezérek szemé

Rommel vezértábornagy az elmúlt héten folytatta útját az Atlantik megszemlélésére. A lion erómes megtekintése után a spanyol-francia határon levő mélyen tagozott védekezési rendszert tekintette meg. Utján báton tóan foglalkozott a hadvezetés lehetőségeivel.

Eisenhower tábornok a szövetséges inváziós haderőinek főparancsnoka Tedder repülő tábornagy támaszágában megszemlélte Nagybritannia különböző részein levő inváziós központokat. Közben állandó rádióösszeköttetésben volt az inváziós haderő főhadiszállásával. Szemléltja ut György angol király kihallgatásomaga őt és vezérkari főnökét Saker tábornokot.

A finn kérés

Brit körök az Egyesült Államokban Finnországhoz intézett felszólítását összehasonlítják Hull külügyminiszternek Bulgáriához, Magyarországhoz és Romániához intézett felvetelésekben, amelyben kijelentésba ezek az államok nem szakadnak a tengelytől, meg kell, hogy ossz a felelősséget Németországgal, amekken igen nagy szolgálatokat tettek eddigi háborúban. Az idegháború hát teljes súlyával ránehezített Finnországra. A Wilhelmstrassen kijelentették, semmit sem tudnak Finnországról az intézett német, illetve Németországhoz intézett finn jegekről.

Az állítólagos finn-orosz béketárgyalások kiindulási pontja Stockholmra helyeződött át. Erkkö a finn külügyminiszter a svéd fővárosban rádiónyilatkozatot adott, amelyben hangzott, hogy az ötéves ború Finnországhoz számára sok próbáltatást jelentett. Egy tisztelli kis nemzet nem folytathat a végteleg háborút ötévszer nagyobb hatalmasság ellenességel. Az Egyesült Államok tanácsára Finnországhoz ker a békéhez vezet út, de elvár, hogy ebben a békében jogai tiszteltentartása mellett saját életét élhessen.

A stockholmi megbeszélések Paasilkivi volt finn miniszterelnök vezető szerep, akinek — meg erősített hírek szerint — átnyújták a legkisebb szövjet követelések. Közben Helsinkiben élénk tevékenység kezdődött. Ryll elnök fogadta az Egyesült Államok ügyvivőjét, Mannerheim tábornaggal és Bacher német követelt folytatott megbeszélést. A finnek nyilván el akarják kerülni, hogy fegyverszünet eset Finnországból második Olaszországhoz legyen, vagyis az ország a német az odos csapatok harclérévé váljék.

Az angolszász sajtó és rádió finnarárt hangokat pengel. A Daily Telegraph az írja, hogy Finnországban a szabadság lángjának sohasem szabad kialudnia. Az 1940. évi határoka rányuló szovjet követelések jogosítatlanok, Finnországnak teljesen szabadon kell, hogy igazgassa magát. Hull külügyminiszter tanácsa egybént csupán arra sorítokzik, hogy a finnek szüntessék be Németország felé a nikkelzállításokat és a német csapatokat távolítsák el a finn területekről.

Berlin nyugalommal tekint a kérdés fejlődésére. Nyugalma a finn népre alapozza, amely ismeri a szovjet módszereket, de főképpen arra a tényre, hogy a keleti háború a feljött szovjet győzelmi jelentések ellenére sem tekinthető elintézetnek.

Figyelemreméltó, hogy az első határozott finn lépésre nem történt elrendelés, amiből — nyilván az angol-aszások Moszkvára gyakorolt diplomáciai nyomása miatt — a Szovjetunió várható engedékenységére lehet következtetni.

Inuen-onnan

Hamburg bombázása eddig annyiba került az angolszászoknak, mint amennyibe a város újjáépítése fog kerülni a németeknek a háború után. Bulgáriában valamennyi személyes tehergőccsöt a hadigazdálkodási bizottság ellenőrzése alá helyezték.

A Londonban működő „európai mezőgazdasági újjászervezés” szövetségközi bizottságának a vezetője kijelentette, hogy Anglia a háború után élelmiszer-szükségletének legalább 50 százaléki kénytelen lesz külföldről behozni.

A washingtoni felsőház javaslatot fogadott el 1350 millió dolláros alap létesítésére. Ezzel az összeggel az Egyesült Államok résztvesznek a nemzetközi segítség-szervezetben.

Az ész statisztikai hivatal kimutatása szerint az orosz megszállás idején Esztországban 59.317 embert meggyilkoltak, vagy elhurcoltak. Az áldozatok nagyrésze földműves volt. A kisgyermekeket és az agokat sem kímélték a bolsevisták.

A Szaudi-Arábiába kiküldött amerikai bizottság felépítette, hogy az idős államalakítás Palesztinában vérontásokra vezesse, az arabok felkelése pedig veszélyeztetné a középkeleti légi útvonalakat és az olajforrásokat, amelyek nagyrésze amerikai érdekeltség.

Horvátországban az öngyújtó évi adóját 83 pengőnek megfelelő 1000 kunában állapították meg.

Az északamerikai földrégésben 2336 ember meghalt, 1800 megsebesült, 7671 ház dőlt össze, 7718 súlyosan megfrönglődött és elpusztult 3575 nagy háziállat.

A török—angol vita

A török—angol vita az elmúlt hét elején kiéleződött. Az angol sajtóban élehangú cikkek jelentek meg Törökország magatartásával szemben. Ennek közvetlen oka volt, hogy az Ankarába járt brit katonai küldöttség tárgyalásai nem hoztak eredményt, ami azt jelenti, hogy Törökország nem hajlandó feladni a „nem hadviselő fél” álláspontját. A török sajtó a brit sajtótámadásokra válaszulva hangzott, az angolok éveken át csupán annyit kértek, hogy ne engedjék át a németeket Anatólián. E célból a törökök milliók hadsereget tartottak fegyverben és anyagi lehetőségeiken felül hoztak áldozatokat. Másrészt az angolok halogatták az ígért hadianyagszállításokat s nemcsak, hogy nem szállítottak fegyvert, hanem még azokat a szállítmányokat is a saját céljaira használták fel, amelyeket Amerika Törökországnak szánt. Törökország akkor is hű maradt Angliához, amikor a németek elárastották az egész Balkánt és amikor Anglia egyetlen ka-

tonát sem tudott volna küldeni megsegítésére. Ami pedig a török—német megegyezést illeti, ezt Anglia is jószemmel nézte, mert a fődolog számára az volt, hogy a németek ne érhesselek le a közkeletre. Ezzel Törökország nagyobb szolgálatot tett Angliának, mintha beavatkozott volna a háborúba. Most azonban Anglia a közvetlen beavatkozást sürgeti. Ezzel összefüggésben a török sajtó rámutat arra, hogy London 10.000 ágyú védi, ugyanakkor a második és harmadrendű országok közül egyik sem rendelkezik ennél tizedrével sem városai megvédésére. Törökország beavatkozása semmivel sem rövidítené meg a háború időtartamát. Törökország nem becsüli el a németek támadó erejét. Az égei tengeri srtégek elfoglalása és az anatólii hídfőnél lejártszódo események azt mutatják, hogy a németek erve nem mérült ki. Kelefen pedig a Krim felszegt megtartása is bizonyítja, hogy a németek tavasszal újabb előretörtést terveznek. Mindazonáltal sem a török kormányból, sem a török népből nem hiányzik az erő ahhoz, hogy határozottan a háborúba való belépés, vagy a fölmaradás kérdésében. Adott esetben a török nemzet nem fél a háborútól és erre minden erejével készen áll.

Növekszik Csik vármegye népszaporulata

Csik vármegye közigazgatási bizott, sáza előtt Geday József dr. vármegyei főbíró a népmozgalommal kapcsolatosan megállapítja, hogy 1943 elején a vármegye lakossága 177.792 volt. A múlt esztendőben 4692 születés volt, az újszülöttek közül 303 férfi, 1669 nő. Az élvészületetek száma 4779 volt. Ebből 2348 fiú és 2151 leány. Az öszlaltatózások száma 702, a természetes szaporulat tehát 2475, ami azt jelenti, hogy Csik vármegye lakóinak a száma 180 ezren felül ugrott. A múlt évben 1297 házasságot kötöttek Csikban. Érdekes, hogy a színszekely falvakban és járáásokban sokkal jobb a születési arányszám. Ezekben a községekben 28—37 ezrelék között mozog a születési arány, míg a tölgyesi járásban, amely közludomás szerint vegyes lakosságú, alig éri el a 17 ezreléket. Az sem érdekelte, hogy a legtöbb törvénytelen gyermek a tölgyesi járásban születik. A

természetes szaporulat legnagyobb Csikszereida megyei városban. Egyes falvak 38 ezrelékes szaporulata sem ritka. Ugyanakkor Gyergyóhébas, Gyergyóvászláb, Belső, Gyergyóvárhegy és más hasonló községek természetes szaporulata a 14 ezreléket alig éri el. Csikban egyetlen község van, amely nem szaporodott: Csikverbeben hárman születtek a ugyanannyian haltak meg.

A főorvosi jelentés azzal zárul, hogy Csik vármegye népmozgalmi adatai az országos átlagnál jóval kedvezőbbek.

A kiadóhivatal üzeni

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőikért:

B. M. Krasznajáz. B. M. Kisebespatak Sz. F. Vármező. B. M. Bácsadhalfalva Sz. I. Magyarberkeny. Ifj. M. A. Nagygye-lambfalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ! A múlt év folyamán hátraleköszintek postautaladnyon fel-szólítottuk tartozásuk kifeizésére. Az utaladnyon feltüntetett összeg 1943. december 31-ig terjedő időre tüntette fel a hátraleköt. A felszólítottok túlnyomó többsége be is küldötte az összeget, azonban vannak még most is olyan előfizetők, akik nem rendezték hátraleköszintek. Ezeket ezúton is figyelmeztetjük, hogy mielőbb küldjék be a pénzt, mert a jelenlegi körülmények között nem lehetjük meg, hogy hosszabb időre adjunk haladékot. Nekünk minden kiadással kapcsolatban kell kifeizetnünk a ezt csak úgy tehetjük meg, ha a díjak bejárnak, tehát ha a hátralek behátréss rövid időn belül nem törünk meg, a lapküldést négytelennel tesszük ezen előfizetők részére megszüntetjük. Ugyancsak kérjük előfizetőinket a f. év előfizetési díj behátréssére is, mert rendelkezünk nagy szállalás költségek miatt megbeszélteknek, akikről sem küldöttünk ki a díjak behátréssére.

Arra kérjük még előfizetőinket, hogy minden tegyenek meg lapunk elterjesztésére a jelenteknek be új előfizetők, vagy olyan címekre kérjenek mutatványosokat, akikről remélhető, hogy megrendelők lapunkat.

A közzétett befolyt pénsekkel nyugtázás: Nyáradszentmártonból: B. I. II F. 2. K. L. 14. M. 22. N. N. J. S. M. József 11. V. K. 8. D. K. P. Tölgyes 8.40. (1943-ról). H. J. Mezőfőny 8.20 (1943-ról), évv. B. J.-né Hadad 8.20 P. V. K. Ceitzzentiván 20. Ifj. V. Gy. Tasmászentánszántó 8.20. P. M. Kmalica S. H. Sz. Farkasúta 14.20. Kibédör: S. S. L. S. D. P. I. S. Ifj. G. F. 8. Id. K. F. 8. M. V. S. M. R. S. O. V. 8. és L. D. I. 8. M. F. Székelyvárad 10. D. A. Süllyegypert 8. R. B. Magyarberente 8.20. S. F. Szarlatás 14.20. F. R. Pusztadöré 10. H. S. J. Kükényesd 8.20. I. F. Erendrő 10. Id. N. L. Nyáradszilfalva S. S. N. I. Mezőberényes 8.20. A. J. Hegyköszentimlakos 6.20. Évv. Sz. I. né Szászbenárd 5. A. F. Mezővár 8. K. M. csobánfalva 8. K. F. Nasykároly 5. Ifj. N. P. Kintöl 14.20. Sz. J. Koltó 20.20. Sz. A. M.-é Somterék 6.20. Id. B. J. A.-é Várkúda 32.20. B. A. Zilah 8.20. T. J. Hadad 10. T. S. Zs.-é Ceitzzentiván 8.20. B. G. Egerpatkó 10. K. P. P.-é Dalmok 10. R. F. Magyaroké 10. M. L. Nagyvárad 10. Cz. S. Bályok 9.20. Sz. D. A.-é Kecsetfalva 14.70. M. S. S. Firtos- Martonos 5.20. Sz. M. Keszély 8.20. D. M. L.-é Magyaroké 8.20. K. S. Erzsébetbánya 8.20. N. M. Géc 8.20. T. P. Nagyterem 10. K. N. Sepsiszentgyörgy 10. S. Gy. Nagy-ajta 10. Ifj. S. M. Orvend 10.20 Pengő.

A szerkesztéssel felel: DAVID IVÁN

Felölés kiadó: TOTK KALMAN.

Csoda-tészta

Hozzávalók: 60 deka fehéliszt, 60 deka margarín vagy zsír, 5 deka cukor, 5 deka élesztő, 1 deka só, körülbelül 2-3 deci víz. A lisztet és zsírt jól elmorzsoljuk, az élesztőt a cukorral együtt kelesztjük a melegített 2-3 deci vízzel (darás lisztbe több víz kell, mint a simához). Ha szépen megkelt, szórjuk a sót is az eldörzsölt lisztbe és az egészet dolgozzuk jól ki. Ne legyen túlkemény, sem túl lágy a tészta, hanem jó ruganyos, hogy jól lehesen nyújtani. Gyűrődésnek félujnyi vastagságúra kinyújtjuk és kis fánkszagatával, vagy borosporhárral vágjuk ki (kb. 90-100 darabot kapunk), középre kis csomó savanykás lekvárt teszünk és felébe hajtuk. Nem szabad a széleket lenyomkodni, csak gyengéden egymásra hajtani, hogy ne akadályozza az emelkedésben. Tetejét tojásárgával kenjük és ha van, durva dióval szórjuk jól be. Esetleg kristálycukor is jó. 45 percig kelesztjük nem fűtelme helyen, majd jó forró sütőben szép pirosra sütjük (legalább 7 percig ne nyissuk ki a sütő ajtaját). 15-20 perc alatt süll meg.

A lámpabél

A petróleumlámpánknál úgy gátolhatjuk meg a bél elszenesedését, hogy a belet használat előtt ecetbe mártjuk a áttitjuk vele, majd teljesen kiszáritjuk és azután tesszük be a lámpába. Minden használat után gondosan tisztítsuk ki a lámpát és vágjuk le a bél megpórlék részét, tisztítsuk ki alaposan a bétártórt is, nehogy kormos maradjon. Legjobb, ha újságpapírral végezzük ezt a munkát. Ha az apró nyílásokat akarcuk tisztítani, tekerjünk türe vagy vékony pélcára, esetleg gyufaszálra vékony kis rongyocskákat.

Szerkesztői üzenetek

B. József szku. Marosvásárhely. Ma vereset meg a költők is ritkán tudnak „értékesíteni.” De ha ragaszkodik hozzá, küldje be a kéziratokat a szivesen átmenők. Ha szereti a lapunkat, baráti körében szerezzen előfizetőket.

H. Béla. A fenti üzenet Önnek is szól. Láthatatlanban nem tudunk véleményt mondani írásáról. Különben azt üzenjük a multkor beküldött kézirta alapján, hogy inkább olvasson, mint írjon. A szándék és az érdeklődés még nem tesz költővé senkit. Másik kérdést már teljesítettük is, üdvözetelt viszonzozzuk.

„Szamoshehi legenda”. Örülünk, hogy felhívásunkra jelentkezett. Ugy látjuk, hogy ha egyszerűbben ír, közelebb is fog közeledni. A felhívás egyébként első sorban cíltökre szól, azokat kérjük. Ismeretterjesztő írásokat mindig szivesen vesszünk.

G. B. és L. Gábor. Mal számunkban részletes ismertetés közzölnek arról, hogyan lehet a haderon kívül repülőképzésben részt venni. Elhatározásuk nagyon szép, sok sikert kívánunk a bátor magyar fiúknak.

FIGYELMEZTETÉS!

Kérjük olvasóinkat hogy minden nemű előfizetők ügyben a „Magyar Nép” kiadóhivatalához, Kolozsvár, Brassai-utca 7. forduljanak. Kérjük tehát azokat az olvasóinkat is, akik a. Emke felhívásai alapján kapcsolódott be előfizetőik láborába, előfizetésükkel szintén közvetlenül kiadóhivatalunkhoz forduljanak.

Aprohirdetések

Minden szó 12 fillér, vastagbók betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés ára 1 pengő. Állatkeresők részére 30 szög 1 pengő 20 fillér. Előfizetőknek minden szó 10 fillér, vastagbók betűvel 20 fillér. Az aprohirdetési díj előre fizetendő.

HÁZVEZETONAI állást vállalna jó családból való nő négy éves kislánykájával; gyermekszereket házasparnál, felbirtokosul, jobb gazdálkodónál. Jól fiz., a házartás minden ágában járatos. Öt a kiadóban.

HARMATI DANIEL fogalmazás öt melletti korszománya eladó. A venni szándékosok jelentkezőnek nála. (Körmádi, Bathány-utca 20., Bihar m.)